

Reykjavík, 10. maí 2016.

Efni: Rökstutt álit endurskoðendaráðs um áminningu samkvæmt 2. mgr. 17. gr. laga nr. 79/2008 um endurskoðendur

Með bréfi, dags. 11. febrúar 2015, voruð þér boðaðir í gæðaeftirlit 2015 í samræmi við ákvæði 22. gr. laga nr. 79/2008 um endurskoðendur. Með tölvupósti, dags. 21. febrúar 2015, upplýstuð þér ráðið um þau verkefni sem þér áætluðuð að árita vegna reikningsársins 2014.

Í samræmi við ákvæði laga óskaði endurskoðendaráð í kjölfarið eftir því með bréfi, dags. 28. apríl 2015, að Félag löggiltra endurskoðenda framkvæmdi eftirlitið. Þann 15. febrúar 2016 barst endurskoðendaráði erindi frá Félagi löggiltra endurskoðenda þess efnis að félagið hafi reynt án árangurs að framkvæma eftirlit hjá yður og muni ekki aðhafast frekar.

Með bréfi endurskoðendaráðs til yðar, dags. 9. mars 2016, kom fram að endurskoðendaráð teldi að með háttsemi yðar hefðuð þér brotið gegn ótvíræðri skyldu endurskoðanda samkvæmt ákvæði 22. gr. laga nr. 79/2008 til að sæta gæðaeftirliti. Tekið var fram að vegna þess teldi ráðið koma til álita að beita viðurlögum á grundvelli 2. mgr. 17. gr. laga um endurskoðendur. Var yður af þeim sökum veittur andmælaréttur samkvæmt 13. gr. stjórnisýslulaga nr. 37/1993, áður en endurskoðendaráð tæki ákvörðun í málinu. Óskað var eftir að andmæli bærust innan þriggja vikna frá dagsetningu bréfsins.

Engin svör bárust við bréfi ráðsins og hafði starfsmaður endurskoðendaráðs því samband við yður í því skyni að óska eftir upplýsingum um hvort þér hefðuð hug á að svara bréfi ráðsins. Kom þá fram sú afstaða yðar að bréfi ráðsins yrði ekki svarað.

Skylda til að sæta gæðaeftirliti skv. lögum nr. 79/2008

Samkvæmt 15. gr. laga um endurskoðendur er það hlutverk endurskoðendaráðs að hafa eftirlit með því að endurskoðendur og endurskoðunarfyrtækis ræki störf sín í samræmi við ákvæði laganna, siðareglur Félags löggiltra endurskoðenda og aðrar reglur sem taka til starfa endurskoðenda. Ráðið skal jafnframt sjá til þess að reglulegt gæðaeftirlit með störfum endurskoðenda og endurskoðunarfyrtækja fari fram. Með gæðaeftirlitinu hefur ráðið reglubundið eftirlit með því að endurskoðendur og endurskoðunarfyrtækis framfylgi lögum, siðareglum og öðrum reglum er taka til starfa endurskoðenda.

Í reglum nr. 712/2015 um framkvæmd gæðaeftirlits með störfum endurskoðenda kemur fram í 2. gr. að gæðaeftirlit feli í sér könnun á gæðakerfi endurskoðunarfyrtækis, gæðastjórnun

endurskoðenda og skoðun vinnuskjala eftir því sem við á. Gæðaeftirlitið skal fela í sér sannprófanir á að gæðakerfi, gæðastjórnun og frágangur vinnuskjala sé í samræmi við góða endurskoðunarvenju, skv. 9. gr. laga nr. 79/2008, sbr. ákvæði til bráðabirgða II. Tilgangurinn er að leiða í ljós hvort að ákvæði laga og siðareglna kunna að hafa verið brotin. Í 7. gr. reglna nr. 712/2015 er umfangi eftirlitsins þannig lýst, sbr. og lista í viðaukum:

Við gæðaeftirlit skal kanna hvort endurskoðandi og endurskoðunarfyritæki hafi uppfyllt eftirfarandi ákvæði laga um endurskoðendur:

1. Ákvæði 2. - 6. mgr. 3. gr. og 4. og 5. mgr. 4. gr.
2. Að gætt sé að óháði endurskoðanda og endurskoðunarfyritækis í samræmi við ákvæði VI. kafla laganna.
3. Að gætt sé ákvæða 2. mgr. 8. gr. laganna um að endurskoðendur fylgi ákvæðum siðareglna sem settar hafa verið af Félagi löggiltra endurskoðenda í samræmi við þá málsmeðferð sem kveðið er á um í lögum um endurskoðendur.
4. Að við endurskoðun sé fylgt góðri endurskoðunarvenju eins og hún kemur fram í 9. gr. laganna sbr. og ákvæði II til bráðabirgða.
5. Að endurskoðendur hafi fullnægt skilyrðum um:
 - a. starfsábyrgðartryggingu samkvæmt 6. gr. laga um endurskoðendur,
 - b. endurmenntun samkvæmt 7. gr. laga um endurskoðendur,
 - c. búsföræði samkvæmt 2. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um endurskoðendur.
6. Að endurskoðunarfyritæki uppfylli kröfur laga um skýrslu um gagnsæi samkvæmt 29. gr. laga um endurskoðendur.

Þannig er ljóst að gæðaeftirlitið beinist að fjölmörgum ákvæðum laga nr. 79/2008 og siðareglna Félags löggiltra endurskoðenda sem staðfestar hafa verið af ráðherra.

Með gæðaeftirlitinu er leitt í ljós hvort endurskoðandi hafi í samræmi við 1. gr. laga nr. 79/2008 aflað viðeigandi gagna á óháðan og kerfisbundinn hátt og hvort hann hafi stuðst við þessi gögn til að láta í ljós rökstutt og faglegt álit endurskoðanda um áreiðanleika gagnanna og framsetningu í samræmi við lög, settar reikningsskilareglur eða önnur skilyrði sem fram koma í álitsgerð þeirri sem hann staðfestir með áritun sinni þess efnis.

Niðurstaða

Samkvæmt 15. gr. laga um endurskoðendur er það hlutverk endurskoðendaráðs að hafa eftirlit með því að endurskoðendur og endurskoðunarfyritæki ræki störf sín í samræmi við ákvæði laganna, siðareglur Félags löggiltra endurskoðenda og aðrar reglur sem taka til starfa endurskoðenda. Til þess að endurskoðendaráð geti sinnt eftirlitshlutverki sínu er ráðinu fengin heimild í 2. mgr. 17. gr. laganna til þess að beita þá endurskoðendur viðurlögum sem ráðið telur sýnt að hafi í störfum sínum brotið gegn lögum um endurskoðendur svo að ekki verið við unað.

Skylda yðar sem endurskoðanda til að sæta gæðaeftirliti sem kannar fylgni við lög og reglur er gilda um störf endurskoðenda er ótvíræð og skýr samkvæmt ákvæðum 22. gr. laga nr. 79/2008,

sem og sú skylda „að veita þeim sem sinnir gæðaeftirliti nauðsynlega aðstoð og aðgang að upplýsingum sem óskað er eftir við gæðaeftirlitið.“ Í siðareglum Félags löggiltra endurskoðenda er einnig vikið að skyldunni, en í grein 140.7 í siðareglunum kemur meðal annars fram að það sé fagleg skylda endurskoðanda að hlíta gæðaeftirliti aðildarsamtaka eða fagfélags og bregðast við fyrirspurn eða rannsókn af hálfu aðildarsamtaka eða eftirlitsyfirvalda.

Með því að sinna ekki þessari lagaskyldu telur endurskoðendaráð að þér hafið brotið ákvæði 22. gr. laga nr. 79/2008. Telur ráðið að þér hafið í störfum yðar brotið með svo alvarlegum hætti gegn lögum nr. 79/2008, um endurskoðendur, að ekki verði við unað. Er það því niðurstaða endurskoðendaráðs að veita yður áminningu vegna brota á 22. gr. laga nr. 79/2008.